

WERKGROEP NATUURLIJK ZEIST - WEST

Couwenhoven 4612, 3703 EM Zeist. Telefoon 030-6958618;
e-mail: werkgroep@natuurlijkzeist-west.nl

Zienswijzen Werkgroep Natuurlijk Zeist-West over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) in het kader van de m.e.r.-procedure Omgevingsvisie provincie Utrecht.

1. In het kader van de plan m.e.r. moet de verstedelijkingsopgave diepgaand worden onderzocht

Een plan m.e.r. is bedoeld om het maken van strategische keuzen te ondersteunen. In de aanloop naar de Omgevingsvisie zijn strategische keuzen door provinciale staten echter al vastgelegd in het Koersdocument "Koersen naar kwaliteit". Dit staat op gespannen voet met de bedoelingen van een plan m.e.r. Op de site van Infomil valt te lezen:

"Nieuwe plannen en projecten

Een notitie over reikwijdte en detailniveau in een uitgebreide m.e.r.-procedure over een plan of project zonder voorgeschiedenis vraagt om een iets andere invalshoek. U zult dan gewoonlijk met wat meer (nieuwe) informatie en argumenten moeten komen voor het 'waarom' van het plan of project en de te beschouwen alternatieven."

En verder:

"Accent op onderzoek, géén accent op politiek

Een algemeen aandachtspunt is dat een notitie over reikwijdte en detailniveau vooral het karakter van een voorstel voor een onderzoeksagenda moet hebben. Probeer te voorkomen dat de notitie zich laat lezen als een (politiek) pleidooi ten faveure van plan X of project Y. Dat leidt alleen maar tot de verdenking van vooringenomenheid. In een milieueffectrapportage gaat het vooral om feiten en cijfers. Uit de notitie over reikwijdte en detailniveau moet dit duidelijk naar voren komen."

Dat betekent dat de plan m.e.r. niet de politieke uitgangspunten in het Koersdocument tot uitgangspunt mag nemen. De NDR moet hieraan worden aangepast. Onderzoek naar validiteit van wat is omschreven als de opgaven voor de Omgevingsvisie mag niet worden overgeslagen. Dus moet in de plan m.e.r. worden bekeken wat het realiteitsgehalte en het belang is van de vier "opgaven". En zeker van de verstedelijkingsopgave die al vaste input lijkt voor de plan m.e.r.: in de NRD lijkt al bepaald te worden dat de plan m.e.r. de strategische keuze om 157.000 tot 175.000 woningen te bouwen als gegeven moet nemen. Dat is niet juist in het kader van een plan m.e.r. Juist omdat het aannemelijk is dat de verstedelijkingsopgave grote effecten heeft op landschap, cultuurhistorie en natuur moet ook de validiteit van de verstedelijkingsopgave worden onderzocht. En is vooringenomenheid niet op zijn plaats.

Het gaat bij onderzoek naar de verstedelijkingsopgave allereerst om de veronderstellingen over economische groei. Deze zijn vaak gebaseerd op prognoses over groei van bevolking, arbeidsplaatsen en onderwijsplekken die bij nadere beschouwing zijn gebaseerd op trends waarop wel wat valt af te dingen. In elk geval is kritisch onderzoeken van deze prognoses nodig.

Ten tweede gaat het om de vraag in welke mate de beschreven groei gezien de te verwachten milieu-effecten beheersbaar is. Is het mogelijk om de groei “af te leiden” naar andere regio’s in Nederland zonder afbreuk te doen aan Utrechtse kwaliteiten. Betekent bijvoorbeeld een “nul groei” of krimp dat de Utrechtse economie of het Utrechtse onderwijs minder floreert? Met welke parameters wordt gemeten dat de maatschappelijke effecten van meer of minder groei of krimp voor- of nadelig zijn? Welke instrumenten zijn beschikbaar om de groei en daarmee de nadelige milieu-effecten, te beheersen. Dit zijn strategische vragen die in de NRD en in de plan m.e.r. een plek dienen te krijgen.

2. Stap 2 van de onderzoeksmethodiek is onjuist of onduidelijk beschreven.

Bij Stap 2 van hoofdstuk 3 lijken de kansenkaarten voor de opgaven leidend, althans de laatste alinea van Stap 2 wekt de indruk dat de selectie van gebieden uitsluitend plaats vindt op basis van de vier opgaven en het wettelijk toetsingskader. Het is onjuist dat de Utrechtse kwaliteiten bij de selectie van kansrijke gebieden zelf geen rol lijken te spelen. Althans zo lezen wij deze tekst. Dit is ook in strijd met de uitgangspunt dat de effecten op de Utrechtse kwaliteiten betrokken worden bij de keuzen. Uit Stap 3 en 4 blijkt niet dat de gemaakte gebiedsselectie wordt heroverwogen als de impact op de Utrechtse kwaliteiten te groot is. Ze blijven leidend voor het verder onderzoek in de plan m.e.r. Dat is onjuist in het kader van een plan m.e.r. Die moet de te maken keuzen in beeld brengen en van data voorzien. Dit in tegenstelling tot een project m.e.r. die de realisatie van een gemaakte keuze in beeld brengt.

3. Data voor de leefomgeving lijken te beperkt.

De milieueffecten worden getoetst met behulp van een toetsingskader waarvoor in bijlage 3 een aanzet is gegeven. De data die in paragraaf 3.3 zijn te beperkt voor het vaststellen van de indicatoren voor de effectbeoordeling. Aanvullende data zijn nodig en waarschijnlijk ook beschikbaar.

4. De tijdsperiode van de effectbeoordeling is te beperkt

In paragraaf 3.4 wordt in het beoordelingskader een beperking in tijdsduur van onderzoek naar effecten vermeld. De tijdsperiode op deze wijze beperken is niet juist. Een beperking in tijdsduur van de effectbeoordeling tot 2030 of 2040 is alleen aanvaardbaar indien het aannemelijk is dat er na die periode geen effecten optreden. Indien dat niet aannemelijk is, zal toch een beoordeling van de effecten moeten worden gemaakt. Een m.e.r. verplicht immers om effecten van een plan in beeld te brengen. Dat dat op langere termijn lastig is, mag geen reden zijn dat na te laten. Of, als het onmogelijk is om op enigszins verantwoorde wijze de effecten in beeld te brengen, moet daarvan de consequentie zijn dat ook het plan in de tijd wordt begrenst. Het is immers ongewenst een plan vast te stellen waarvan de effecten op Utrechtse kwaliteiten niet duidelijk zijn. De strategische keuzen dienen dus beperkt te zijn tot de periode waarover men de effecten kan onderzoeken.

5. Suggesties en opmerkingen uitbreiding beoordelingskader bijlage 3

Voor de verdere ontwikkeling van het beoordelingskader de volgende suggesties:

- Gezonde leefomgeving: uitbreiden met de beschikbaarheid van groen.
- Robuuste natuur: niet alleen natuurnetwerk Utrecht maar ook de NNN in Utrecht.
- Robuuste natuur: ecologische verbindingzones.

- Robuuste natuur: kans op herstel van natuur in relatie tot geologische omstandigheden, dus op herstel en ontwikkeling van natuurtypen gebonden aan typisch Utrechtse gebieden (Heuvelrug, kwelgebied, veenplassen- en veenweidegebied).

-o-o-o-o-o-o-o-o-